

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně

Tematická oblast	Pravopis vesele i vážně
Datum vytvoření	9. 1. 2013
Ročník	Nižší ročník osmiletého gymnázia
Stručný obsah	Procvičování věnované pravopisnému jevu ě/je a mně/mě.
Způsob využití	Doporučuje se postupně procházet jednotlivé úkoly (spojovačky, vyřazování, doplňování), po cvičení následuje řešení. Strana dvě, osm a devět obsahují vysvětlení učiva.
Autor	Mgr. Martina Svízelová
Kód	VY_32_INOVACE_14_CSVI14

Skupiny bě/bje, vě/vje, pě

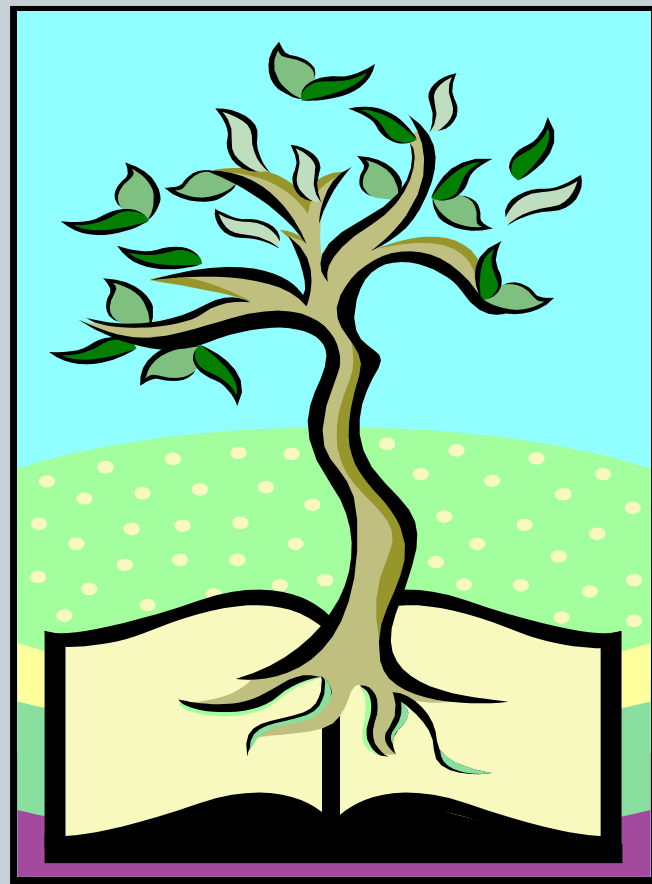

- **-je-** píšeme po předponách ob-, v-
objet, objednávka, vjezd
- v žádném českém slově se nepíše –pje-, protože p-
nefunguje jako předpona
zpěv, napětí
- pokud je bě, vě součástí kořene píšeme **-ě-**
oběd, hříbě, věnec

Urči kořen

- vjezd
- oběh
- věta
- hvězdy
- věžní
- objevy
- zpěvník

Řešení 1

• vjezd	-jezd-
• oběh	-běh
• věta	vět-
• hvězdy	hvězd-
• věžní	věž-
• objevy	-jev-
• zpěvník	-pěv-

Vytvoř tři věty, kde bude mít každé slovo ě

- Například: (předložky a spojky lze použít jakékoli)

Bětko běžel městem na oběd.

Zpěv pěnkavy na větvi zněl krásně.

Doplň ě/je a vyřaď slovo, které do řady nepatří

- kv__tina, v__tev, pelyn__k, hříb__
- podn__t, v__ta, podm__t, n__kolikanásobný
- B__lehrad, Záb__hlice, Staré b__lidlo, M__lník
- v__l, zb__h, b__dovat, ob__dnat, op__vovat
- páp__rka, úsp__šný, záp__stí, pop__vek, zbab__lý
- sv__ží, ob__tí, op__tovat, b__lat, odpov__dná

Řešení 2

- květina, větev, pelyněk, **hříbě** (flóra)
- **podnět**, věta, podmět, několikanásobný (skladba)
- Bělehrad, Záběhlice, **Staré bělidlo**, Mělník (města)
- vjel, **zběh**, bědovat, objednat, opěvovat (slovesa)
- pápěrka, úspěšný, zápěstí, popěvek, **zbabělý** (obsahují –pě-)
- svěží, **objetí**, opětovat, bělat, odpovědná (slova s –ě-)

Skupina mě/mně

- v základu slova píšeme vždy **mě**
měsíc, umění, změna
- na rozhraní části slova se řídíme jeho stavbou
skromně ← *skromný*, **domněnka** ← *domnívat se*, **soukromě**
← *soukromý*
- v koncovce podstatných jmen píšeme **mě**
v domě, v zimě

Pozor! Zapamatovat!

- rozuměl ← rozumí (3.os.č.j., čas přítomný) X rozumně
← rozumný
- pomněnka, domněnka, vzpomněl, připomněl
- tamější ← vzniklo od příslovce **tam** (ne od tamní)

Doplň příslovce s -mě-, -mně-

- Cesta vedla _____ do kopce.
- Vůbec neutrácel, choval se _____.
- Zpíval _____, až mi tekly slzy.
- Cítil jsme se u kamen _____.
- Vzdálenější část místnosti beze světla na mě působila _____.
- Pavel byl chytrý hoch, jednal vždy _____.

Řešení 3

- Cesta vedla strmě do kopce.
- Vůbec neutrácel, choval se skromně.
- Zpíval dojemně, až mi tekly slzy.
- Cítil jsme se u kamen příjemně.
- Vzdálenější část místnosti beze světla na mě působila temně.
- Pavel byl chytrý hoch, jednal vždy rozumně .

Oprav chyby

Ve vězdu se objevilo pječné auto. Choval se nerozumě
a svéhlavě. Už jsi dlouho zaměstnaný u městské zprávy.
Ten šátek je jemě tkaný. Dorozumněl se Japonsky.
Nezapoměly jste dešník? Hromosvot musí mít uzemění.
Podívej se na zatmnění. Na louce kvetli poměnky. Na
svatbě se poměl. Úžasem skoro oněmněl. Počasí se
nečekaně zmněnilo.

Řešení 4

Ve vjezdu se objevilo pěkné auto. Choval se nerozumně a svéhlavě. Už jsi dlouho zaměstnaný u městské správy. Ten šátek je jemně tkaný. Dorozuměl se japonsky. Nezapomněli jste deštník? Hromosvod musí mít uzemnění. Podívej se na zatmění. Na louce kvetly pomněnky. Na svatbě se poměl. Úžasem skoro oněměl. Počasí se nečekaně změnilo.

Prameny

- HARTMANNOVÁ, V. a kol. *Pravidla českého pravopisu*. 5. vyd. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2001. ISBN 80-7182-073-3.
- Obrázky: Klipart Microsoft Office